

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 567

van **EMMILY TALPE**

datum: 17 april 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Toerisme - Overnachtingen in Vlaanderen

Toerisme Vlaanderen en Visit Brussels publiceerden de voorlopige overnachtingscijfers voor de eerste 10 maanden van 2019. Daaruit blijkt dat almaar meer Belgen kiezen voor een nachtje in Brussel, namelijk 1,4 miljoen. Dat is 13% meer dan het jaar daarvoor. De binnenlandse toeristen zijn daarmee de grootste groeiende groep bij het aantal overnachtingen in Brussel vorig jaar.

De woordvoerder van Visit Brussels wijst als verklaring naar het succes van meerdaagse evenementen in onze hoofdstad, en naar de populariteit van korte citytrips. Wat mogelijk ook een rol speelt, is dat Belgen die in Brussel moeten zijn ervoor kiezen daar te overnachten om de ochtendfiles te vermijden.

Ook in Wallonië zagen ze het aantal overnachtingen van Belgische bezoekers stijgen met 6%. In Vlaanderen is er een toename van binnenlandse aankomsten met 2%. In totaal ontving Vlaanderen ongeveer 1% meer bezoekers in dezelfde periode in 2018. Op de site van Toerisme Vlaanderen vinden we ook de evolutie van de vijf belangrijkste herkomstlanden terug. Daaruit blijkt dat er een stijging is van bezoekers uit Nederland, Duitsland en de VS. Voor Frankrijk en vooral voor het Verenigd Koninkrijk is er een daling van het aantal aankomsten en overnachtingen.

1. Hoe verklaart de minister dat, in tegenstelling tot Brussel en Wallonië, er in Vlaanderen geen grote toename is van het aantal overnachtingen van Belgische bezoekers?
2. Kan de minister een overzicht geven van de overnachtingscijfers van Belgen in de steden Brugge, Gent, Leuven, Antwerpen, Mechelen en Ieper voor de afgelopen vijf jaar (2015-2019), en kan daarbij een onderverdeling gemaakt worden tussen zakentoeerisme enerzijds en vrijetijdsovernachtingen anderzijds?
3. In Brussel verwijst men naar de files als mogelijke verklaring voor het toenemende aantal Belgische overnachtingen.

Ziet de minister een gelijkaardige tendens voor bijvoorbeeld de stad Antwerpen?

4. Uit de evolutie van de vijf belangrijkste herkomstlanden zien we een (lichte) daling van het aantal bezoekers uit Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. Voor het Verenigd Koninkrijk zal de aanhoudende onzekerheid over brexit ongetwijfeld een rol hebben gespeeld.

Ziet de minister nog andere oorzaken? Welke oorzaken ziet de minister voor de daling vanuit Frankrijk?

5. Plant de minister specifieke inspanningen op enerzijds de Franse en anderzijds de Britse markt om het aantal overnachtingen opnieuw in stijgende lijn te brengen?
6. Frankrijk grenst aan de Westhoek en de kuststreek, toch twee van de belangrijkste toeristische regio's in ons land.

Plant de minister specifieke initiatieven in Frankrijk gericht op deze twee regio's, met als doel het aantal overnachtingen te verhogen?

ANTWOORD

op vraag nr. 567 van 17 april 2020

van **EMMILY TALPE**

1. In 2019 telde het Vlaams Gewest 14,7 miljoen, het Brussels Gewest 1,5 miljoen en Wallonië 4,9 miljoen Belgische overnachtingen. De klassieke bestemmingen van de Belg (Kust, Antwerpse Kempen en Vlaamse Ardennen) hebben inderdaad minder Belgische overnachtingen geboekt in 2019 ten opzichte van 2018.

Het is niet gemakkelijk om daar specifieke redenen aan toe te kennen. Schommelingen in groei zijn normaal. In 2018 kende het Vlaamse Gewest een sterke groei van Belgische overnachtingen (3%) terwijl Wallonië maar 1% groeide. Daarnaast werd in 2019 Brussel extra in de kijker gezet met onder andere het Bruegeljaar en de start van de Tour de France.

2. Ik verwijs naar onderstaande tabel. Voor Ieper zijn geen voorlopige cijfers 2019 beschikbaar.

Trend overnachtingen Belgen					
	2015	2016	2017	2018	*2019
Antwerpen					
Vakantie	325 764	328 497	355 407	422 847	418 644
Zaken	311 568	306 618	313 398	319 721	360 637
Brugge					
Vakantie	332 999	325 236	371 573	382 480	373 586
Zaken	48 802	48 933	52 100	77 628	80 088
Gent					
Vakantie	238 788	237 837	245 906	262 587	265 692
Zaken	119 409	114 370	108 189	124 545	152 048
Leuven					
Vakantie	114 881	117 511	123 109	136 012	113 786
Zaken	85 083	86 914	89 749	114 243	119 078
Mechelen					
Vakantie	71 831	72 028	68 453	82 197	75 773
Zaken	29 223	42 607	50 727	52 836	36 903
Ieper					
Vakantie	89 422	106 020	107 047	107 343	N.B.
Zaken	12 177	17 725	12 518	13 283	N.B.

* 2019 = voorlopige cijfers. Gemeentecijfers buiten de kunststeden zijn pas in juli beschikbaar

3. Het zakentoerisme in Antwerpen stijgt tussen 2018 en 2019 met 13%. Dat is heel veel ten opzichte van de voorgaande jaren, maar als we naar Gent kijken, zien we daar een stijging met maar liefst 22%. Deze stijging is dus zeker niet (alleen) te verklaren door Belgen die overnachten vanwege fileleed.

4. Dit is de tabel met de 12-maanden cijfers. De cijfers voor 2019 zijn voorlopig:

	Aankomsten			Overnachtingen		
	2018	*2019	% '18-19	2018	*2019	% '18-19
Frankrijk						
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	759 209	804 150	5,9%	453 953	469 211	3,4%
Vlaams Gewest	1 451 202	1 402 151	-3,4%	648 588	646 963	-0,3%
Vlaanderen	2 210 411	2 206 301	-0,2%	1 102 541	1 116 174	1,2%
Verenigd Koninkrijk						
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	259 459	257 317	-0,8%	476 363	466 839	-2,0%
Vlaams Gewest	619 620	552 544	-10,8%	1 361 382	1 202 023	-11,7%
Vlaanderen	879 079	809 861	-7,9%	1 837 745	1 668 862	-9,2%

*2019 Voorlopige cijfers

Het aantal **Franse aankomsten** in het Vlaamse Gewest daalt met 3,4%, maar deze in het Brusselse gewest stijgen in 2019. Zoals eerder aangehaald is het moeilijk hiervoor redenen te geven, en zijn schommelingen in trends op jaarbasis normaal. In 2018 bijvoorbeeld, was er een grote stijging van het aantal Franse aankomsten (16%) in het Vlaamse Gewest. Een aantal mogelijke redenen voor deze daling zouden kunnen zijn:

- In 2019 was er gedurende het hele jaar in Frankrijk veel sociale onrust, met frequente betogingen en algemenestakingen (gele hesjes). Dat zorgde voor onzekerheid bij de Franse bevolking, wat een weerslag had op de reisintenties.
- Daarnaast kende Frankrijk een stevige economische groei in 2019 die ervoor kan zorgen dat toeristen iets verder van huis gaan dan de buurlanden. Volgens de Tourmis-databank ziet vooral Oost-Europa een stevige groei van Franse toeristen in 2019.

Voor de daling in de **Britse aankomsten** kunnen de Brexit en de pond een belangrijke reden zijn, maar daarnaast ook het einde van de herdenking van Wereldoorlog I na 2018.

5. Op dit moment is het uiteraard moeilijk om hierover concrete uitspraken te doen: binnen- en buitenlandse toerisme is tot nader order niet mogelijk. Het is ook nog niet duidelijk hoe en wanneer we terug buitenlandse bezoekers zullen kunnen verwelkomen.

Ik wacht nu eerst de opening van de grenzen binnen de Schengenzone af. Daarbij verwacht ik me eraan dat de grenzen met Nederland en Duitsland eerst zouden kunnen opengaan.

Het is afwachten hoe de pandemie verder evolueert. Als de situatie zich normaliseert, wat we niet verwachten voor enkele maanden, zal Toerisme Vlaanderen natuurlijk inzetten op de Franse en Britse doelgroepen.

Ik wil er alvast op wijzen dat we niet gewoon de draad zullen kunnen oppikken. De COVID-19 epidemie heeft de toeristische markt immers grondig door elkaar geschud. Op dit moment hebben we nog geen volledig zicht op alle effecten van deze crisis. Maar het staat vast dat een bijgestuurde aanpak nodig zal zijn om bezoekers naar onze bestemming te lokken.

6. Toerisme Vlaanderen voert geregeld acties specifiek gericht op doelgroepen in het noorden van Frankrijk, ook in samenwerking met partners uit de Westhoek en de kust.

Ook hier geldt dat het op dit moment nog te vroeg is om nu al concrete uitspraken te doen. Van zodra de situatie zich normaliseert, kunnen nieuwe initiatieven genomen worden. In tussentijd blijft het agentschap Toerisme Vlaanderen de situatie aan beide kanten van de grens monitoren om zo snel mogelijk gepaste acties te kunnen ontplooiën.